

Austatud linnavolikogu esimees!
Lugupeetud linnapea!
Armas sünnilinna rahvas!

Igal rahval on Maa peal oma asupaik ja sellest tulenev arengulugu. Meie vanaisade ja vanavanaisade võit Punaarmee ning Landeswehri üle Eesti Vabadussõjas, pani aluse Eesti riigi rahulikule arengule ja tunnustamisele maailmas. Vabadussõja vaimus kasvanud isade ja vanaisade katse taastada Eesti riiklik iseseisvus 1944. aastal mõistetavatel põhjustel ebaõnnestus. Järgnenud nõukogude repressioonid vaid süvendasid meie rahva vabadusiha. Elav side Vabadussõjast osavõtnud vanavanematega ja 1944. aasta Eesti kaitselahingutest osavõtnud vanematega oli kindlaks aluseks meie põlvkonna vabadusvõitlusele, mis tipnes Nõukogude Liidu lagunemisega ja Eesti riikliku iseseisvuse taastamisega 20. augustil 1991. Juba 22. augustil tunnustas meie iseseisvust esimesena Island, 24. augustil ka Vene Föderatsioon. 17. septembril võeti Eesti vastu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni.

Just elav side vabaduse ideaale kandnud emade ja isade, vanaemade ja vanaisadega, lõi tugeva liidu erinevate põlvkondade vahel Eesti riikluse, ja meie vabadusvõitluse ajalugu kajastavate, sümbolite taastamiseks kogu Eestis. Vabadussõja monumentide ja ausammaste taastamine algas juba nõukogude aja lõpus, enne Eesti iseseisvuse taastamist. Siira tänutundega meenutasime augustis 1992 ning meenutame täna Vabadussõjas langenud Virumaa mehi ja naisi, kelle auks relvavendade poolt püstitatud ausamba purustasid nõukogude võimu esindajad 1940. aastal. Siira tänutundega meenutame täna Vabadussõja ausamba taastamise algataja Peep Kärbi, tollase Rakvere linnapea Tiit Kullerkupu, linnavolikogu esimehe Mihkel Juhkami ja ajalehe „Viru Sõna“ peatoimetaja Jüri Peinari tööd siin kõrguva ausamba taastamise korraldamisel, kelle tegevust toetasid Rakvere linna ja kogu Virumaa inimesed. Palju tänu teile kõigile selle eest!

Armas rahvas! Täna oleme NATO ja Euroopa liidu täieõiguslikud liikmed, mis lubab lootust, et 20. aastat seisnud Rakvere Vabadussõja ausammas jääb aastasadadeks meenutama tulevastele põlvvedele Eesti rahva, nende seas virulaste, kangelastegu XX. sajandi alguses.

Ning lõpetuseks. Eesti Vabadussõjas langenud Virumaa mehed ja naised on väärt seda, et nende nimed oleksid igaveseks ajaks jäädvustatud nendele pühendatud monumendi jalamil. See on minu ja paljude virumaalaste südamesoov ning palve Rakvere võimukandjatele, kaitseministrile. Ma väga loodan, et saame selle tööga üheskoos hakkama Vabadussõja 95. aastapäevaks!

Soovin kõikidele koolilastele, kelle kanda on meie riigi ja rahva tulevik, nende õpetajatele ja vanematele edukat kooliaastat! Olge tublid! Tervist ja õnne teile kõigile. Tänan teid!

Kuno Raude

30. august 2012